

Paphiopedilum.philippinense (Rchb.f.) Stein

Synoniem

Cypripedium.philippinense Rchb.f
Paphiopedilum.philippinense var. *laevigatum* (Bateman)
Paphiopedilum.philippinense var. *roebelinii* (Rchb.f) Pfitz.

Vindplaats

.Filippijnen, de eilanden Giumaras, Negros, Palawan en Mindenao
Ze werd gevonden groeiend tussen de wortels van *Vanda's*, onder zeer open omstandigheden met veel licht. De groeihoogte is 1000-1200 meter. De temperaturen aldaar variëren met het seizoen, in de maanden maart t/m juni is de temperatuur 's nachts 20°C, overdag loopt deze op tot 30°C. Tot november is er dan de natte moesson, gepaard gaande met veel stormen en regens, die de temperaturen langzaam doet dalen naar het winterniveau, met temperaturen in de nacht van 15°C, overdag oplopend naar 25°C. Regenval gemiddeld 250 cm per jaar. Het zijn planten die een terrestrische groeiwijze hebben en ze houden van een luchtig potmengsel. Deze soort is geschikt voor de huiskamercultuur en is met aangepaste omstandigheden goed te kweken.

Beschrijving

Habitus verschilt per variëteit. Stevige leerachtige, riemvormige bladeren, tot 40 cm lang, breed 3,5-4,5 cm, in het midden een sterke nerv. De kleur is effen grasgroen, aan de onderkant iets lichter van kleur. De bladeren ontspruiten aan een fors wortelstelsel, groeien diagonaal en ontplooiën zich in holle doorgelichte stand, met ovaal toegespitst uiteinde. De planten produceren 6-8 bladeren voordat de knopaanleg kan plaatsvinden. Sommige variëteiten bloeien op de overjarige scheut. De bloemstengel bereikt een lengte van 65 cm en draagt tot 8 grote bloemen. De basisdoorsnede van de stengel is 6-8 mm. De stengel is purperkleurig en bezet met zeer fijne haartjes. De bloemen worden gedragen door het vruchtbeginsel, dat zijdelings aan de stengel bevestigd is en gesteund wordt door een klein schutblaadje. Het vruchtbeginsel is 3 cm lang, purperkleurig en overlans geribd.

De vlag (dorsale sepaal) is uivormig, helder wit met verticale enigszins uitgebogen staande strepen, purper van kleur, hoog 5 cm, grootste breedte 3 cm. De rugzijde is bezet met zeer fijne haartjes. Het schild van het staminodium: is langwerpige en knievormig, geel/groen van kleur met bruine haartjes aan de zijanten. De stamper is groen van kleur en bevindt zich achter het schild, hij is pijlvormig in aanzicht. Aan weerszijden van de stamper bevinden zich de okergele helmknoppen met wasachtige stuifmeelkorrels. De stempel (bestuivingdeel) is driehokkig, wasachtig en bolronde van vorm. Petalen staan vanuit het centrum diagonaal gericht, de grondkleur is geelgroen, enigszins gedraaid met aan de boven- en onderkant onbehaarde wratjes. Bruin-rood en overvloeiend in de bruinrode kleur, lintvormig en puntig uitlopend, lengte 10-12 cm. Onderste

sepaal: (ventrale sepaal) Deze is 3,5 cm lang, breed 2 cm, uivormig en wit-groen van kleur, waarover vage, gele verticale streeptekening. De schoen (lip) staat naar voren gericht, een weinig diagonaal, pantoffel-vormig, lang 3 cm en in doorsnee 2 cm, stomp afgerond, kleur geel/groen met donker gele, geaderde tekening. Het bovenste deel, de lobben, omsluiten het stempeldeel, overgaande in een naar binnen geplooid stand. De onderkant van de schoen is naar binnen geplooid over de lengterichting.

Cultuur

Deze soort hoort thuis in de gematigd warme kas. Temperatuur 's nachts 17°C, overdag oplopend naar maximaal 30°C. Halfschaduw en een hoge luchtvochtigheid zijn een eerste vereiste. Deze soort houdt van een constante luchtbeweging en is gevoelig voor de Botritis-bacterie.

Lichtbehoefte bedraagt 50% van helder daglicht. Luchtvochtigheid moet in de nacht 90% zijn, en mag overdag terug naar 70%. De watergift moet in de vroege morgen plaatsvinden, zodat de plant tegen de avond weer droog is en verschijnselen als hartrot e.d. worden voorkomen. Toepassen van de z.g.n. hydromethode is aan te bevelen, alleen met een aangepast potmengsel. In de winterperiode zuinig zijn met water geven, beter te weinig dan te veel. Vooral geen bemesting in deze periode.

Potmengsel: 4 delen bark (goede kwaliteit) middenmaat, 2 delen sphagnum (vrij van schadelijke zouten), 2 delen beukenblad, overjarig geschoond blad, 1 deel middenmaat bimskies of hydrokorrels middenmaat, en 1 deel fijne steenwolvlakjes (goede kwaliteit), wateropnemend.

Voor het op- of verpotten 1/5 deel van de pot vullen met schone potscherven of grove hydrokorrels, hierna de wortels in het midden van de pot plaatsen, (vooraf de wortels reinigen van ongerechtigheden) en rondom de voet luchtig aanvullen met grondmengsel, stevig aandrukken, nooit persen. Verpot alleen dan, wanneer de plant uit de pot dreigt te groeien, of dan wanneer het oude mengsel vergaan is. Ook wanneer de plant in een slechte conditie verkeert, kan een nieuw vers mengsel een stimulans zijn tot hernieuwde groei. Nooit een te grote pot gebruiken, een groeiruimte van 4 cm rond de wortelvoet is ruim voldoende.

Gering bemesten, alleen in het groeiseizoen, dan 1 x per 2 maanden als bladbemesting. Als u chemische meststoffen gebruikt, kies dan voor die soort die bestemd is voor orchideeën zoals Peeters of Plantprod. De N.P.K. verhoudingen zijn belangrijk, b.v. een samenstelling van 30-10-10 is niet geschikt voor *Paphiopedilum* soorten, hiervoor is 18-18-18 of 14-14-14 beter als groeistimulans. Wilt u de bloeiwilligheid bevorderen dan gebruikt men 10-30-20 (1 maand voor de bloeitijd). Gebruik niet meer dan 1 g.l⁻¹ meststof. Wil men op veiligheid werken, dan is het beter een natuurproduct te gebruiken, zoals de bekende visemulsie (het stinkt dan wel even) maar schade tengevolge van een beetje teveel, is niet direct aanwezig. Gebruik van de organische meststoffen de halve dosering van de hoeveelheid die op de verpakking staat vermeld. Dat is voor alle terrestrische soorten in het algemeen meer dan voldoende.

Bloeitijd

Maart tot juli.

Wetenswaardigheden

Deze soort is afkomstig van de Filippijnen, van een klein eiland genaamd Giumaras, gelegen in de Panay-golf tussen Panay en Negros. De eerste vondsten zijn van vóór het jaar 1862, want toen beschreef Dr. Reichenbach deze soort aan de hand van herbariummateriaal. Mr. J.G. Veitch vond in 1865 een flink aantal planten op bovengenoemd eiland. Later zijn er planten op de eilanden Negros, Palawan en Mindanao gevonden. Deze variëteiten van *P.philippinense* geven verschillende typen habitus en bloeivormen te zien (zijn het dan toch soorten en geen variëteiten?).

Bron:

Orchiteek N.O.V.

Bijlage van Orchideeën juni 1989

Tekst: J.C. Koelewijn

Foto: J.C. Koelewijn